

Gunther Cornelissen

Mathematisch Instituut
Universiteit Utrecht
Postbus 80.010
3508 TA Utrecht
g.cornelissen@uu.nl

Column Duitsland – Nederland 1–0

The Architect Sketch, part 2

Het Europees kampioenschap wiskundevoetbal gaat verder. België is ondertussen uitgeschakeld, maar Nederland komt vandaag uit tegen Duitsland ... Gunther Cornelissen, die vier jaar in Duitsland werkte, vergelijkt de renovatie van Nederlandse en Duitse wiskunde-instituten.

In dit stukje willen we uw wiskunde-instituut gaan herinrichten, gaan *restylen*. Iemand wist mij te vertellen dat Nijmegen weer meer wiskundestudenten trekt dankzij het *sexy* Huygensgebouw. Ik vind dit zelf een aanfluiting voor de tomeloze energie die de Nijmeegse wiskundigen in *outreach* stoppen, maar stel even dat er een grond van waarheid in zit. Studenten willen een mooie *school* (zo noemen ze dat tegenwoordig). Hoe ga je dat stoffige wiskunde-instituut van jou vernieuwen?

In Bonn maakte ik de geboorte van het nieuwe Max Planck-instituut mee. De directeurs werden maandenlang door de architect bestookt met vragen over de kleur van het behang, en het formaat van de deurklinken. Fieldsmedaillist Gerd Faltings die urenlang tussen twee tinten groen staat te twifelen. *Was meinen Sie, Frau Meckerstein?* En uiteindelijk ontstond hieruit een prachtig open gebouw, met discussieruimtes, werkkamers rond een centraal open traphuis, en een auditorium met zes krijtborden. De echte wiskundige komt al het speeksel in de mond. Een *Hausmeister* die bijna alle wiskundigen persoonlijk leert kennen en hun niet-wiskundige problemen oplost (geen *Good Will Hunting*, vrees ik). Exemplarisch zijn ook de krijtborden in de toiletten van het Newton Institute, waar je dus met enige verbeelding de fouten in de formules van je collega's meteen kan wegstralen (iets moeilijker bij de dames).

Nu gaan we even met de architect van twee recente Nederlandse *total make-over's* van wiskundegebouwen praten.

ARCHITECT: U heeft behoefte aan een kantoor, ik geef U een kantoor*tuin*: iedereen een rolwagentje met zijn boeken en een laptop, open ruimte met tafels. 's Ochtends kiest U een werkplek uit, 's avonds pakt U weer in. Spaart lekker veel vierkante meter, dus geld. Geld. Geld. Dus alleen nog een vraagje: hoeveel meter boeken heeft u op uw werkkamer in de kast, en hoeveel daarvan gebruikt U minstens één keer per week? Dit

om de grootte van de rolwagen correct in te schatten.

WISKUNDIGE: Huh?

A: U krijgt open ontmoetingsruimten. Een hoog meubel in het midden van de kamer met ronddraaiende barkrukken, en een 1 maal 1 meter glazen viltstiftenbord, geplakt over uitvergroete plantenfoto's.

W: Maar wij willen een bank in de hoek, een paar vierkante meter krijtbord en een espressomachine.

A: Kan niet. Ik heb voor U een leuk meanderend concept dat de tuin naar binnen trekt, inclusief dure glazen handgemaakte tafels die niet meer kunnen worden afbesteld, en waarvan we alleen nog maar hoeven te kijken hoe we ze überhaupt het gebouw in krijgen. Hiervoor moesten wij trouwens wel twee kleine zaaltjes met krijtborden verwijderen.

W: Waar gaan de medewerkers en studenten dan zitten als ze samen willen discussiëren?

A: O, doen jullie dat dan?

JOHN CLEESE: Oh, I see. I hadn't correctly divined your attitude towards your tenants. You see I mainly design slaughter houses.

A: Omdat in dit nieuwe zaaltje tapijt ligt kunnen er geen krijtborden in.

W: In dit zaaltje moet het tapijt weg, want er moeten krijtborden in. Grote krijtborden.

A: O, zijn uw formules dan zo lang?

In tegenstelling tot de beruchte architectendialoog van Godfried Bomans, of de *Architect Sketch* van Monty Python betreft het voorgaande helaas een bijna letterlijke weergave. En jammer genoeg is deze bladzijde te klein om een dialoog over het herinrichten van een wiskundebibliotheek te plaatsen. Nou goed dan, nog één zin:

A: Het enige probleem met uw bibliotheek is dat er te veel boeken in staan. ←

Op de achtergrond

Godfried Bomans, *De architect* Typoscript voor KRO-radio uitzending 'Cursief' (1971), Verzameld Werk, deel VI.
Monty Python's Flying Circus, *Architect Sketch*, Episode 17, tekst beschikbaar via <http://www.ibras.dk/montypython/justthewords.htm> en video via <http://www.youtube.com/watch?v=nwQerFAh4Wk>